

delelser, Udenrigsministeren har tilstillet Rigsdagen, have vi kun een Konsul i asiatiske Rusland, nemlig Konsulen i Omsk. Men lige fra Dalni over Charbin til Wladivostock findes der ingen dansk Repræsentation, og dog er det netop de Egne af russisk Østasien, hvor Danmark dominerer fuldstændig, idet Østasiatisk Kompagni, saa vidt jeg ved, omtager og eksporterer for 16 Mill. Kr. Soyabønner i den Del af Østasien. Det forekommer mig, at skal man have en Handelsattaché i Rusland, hvor vi i Forvejen have en Gesandt, og for det europæiske Ruslands Vedkommende en hel Del Konsuler, maatte det ogsaa være hans Opgave at varetage de danske Interesser i russisk Østasien.

Forslaget om Ansættelse af en dansk Gesandt i Peking forekommer mig højst mærkeligt. Jeg forstaar i Grunden slet ikke, hvorledes den højtærede Udenrigsminister har haft Mod til at fremsætte dette Forslag for Rigsdagen. Det gaar ud paa, at det tusindaarige Kongerige Danmark sammen med Store Nordiske Telegraf-selskab og Østasiatisk Kompagni skulle danne et Aktieselskab til Ansættelse af en Gesandt i Peking. I dette Aktieselskab indskyder Østasiatisk Kompagni og Store Nordiske hver 12,000 Kr. og den danske Stat 14,000 Kr., hvilket giver i alt 38,000 Kr. Jeg forstaar ikke, at den højtærede Udenrigsminister finder det forsvarligt at fremsætte et saadant Forslag, og jeg er overbevist om, at det bliver meget vanskeligt at faa det vedtaget her, thi en mere himmelraabende Forkyndelse af vore daarlige finansielle Forhold og vort Lands Lidenskab kan man ikke tænke sig end dette, at vi nu skulle til at akkordere med to private Selskaber om Ansættelse af diplomatiske Agenter; alene af den Grund finder jeg dette Forslag ganske uantageligt for den danske Rigsdag. Heller ikke forstaar jeg, hvorledes den højtærede Minister har kunnet fremsætte det Forslag af Hensyn til den Mand, som sikkert skal beklæde Posten. I Bemærkningerne, hvor der tales om den nuværende Legationssekretær i Peking, der arbejder under den russiske Gesandt, roses han. Det er en ung dansk Adelsmand. Jeg har fra anden Side faaet oplyst, at denne Adelsmand i Modsætning til saa mange andre er en ypperlig Repræsentant for Danmark og en Mand, som har faaet en virkelig social Uddannelse blandt andet under Generalkonsul Faber i England. Denne Mand har sikkert givet de danske Selskaber, som arbejder i Østen, mange praktiske Oplysninger, som have

været dem til Nytte. Men naar man har en saadan Mand derude, som har vist virkelig Interesse og Dygtighed, forekommer det mig at være en Fornærmelse mod ham at ville ansætte ham paa en saadan Maade, som den højtærede Udenrigsminister her foreslaar. En saadan Ansættelse vil betyde, at han den ene Dag skal optræde som Gesandt for Kongeriget Danmark, den næste Dag som Agent eller Kommiss for Aktieselskaber, som arbejde herhjemme og i Østen. Og selv om Peking ligger langt fra Danmark, vil det ikke være længe, førend de andre Gesandter derovre faa at vide, paa hvilken Maade han er ansat, og at han til Dels lønnes af private Selskaber, samtidig med at han tilhører en Nation, som det alligevel ikke er værd at regne med. Jeg synes, at det er at bringe ham i en saa ydmygende Stilling, at jeg ikke vil være med dertil, netop fordi han fra kompetent Side roses som en dygtig Mand.

Selve Spørgsmaalet om Ansættelse af en Gesandt i Peking blev først rejst af den nuværende højtærede Finansminister, vistnok i 1905. Udenrigsministeren svarede den Gang, at dette Spørgsmaal burde overvejes i en Kommission, og en Kommission blev nedsat i 1907 og afgav Betænkning i 1908. Denne Kommission udtaler med Hensyn til Nødvendigheden af en Gesandt i Japan, at paa Grundlag af de foreliggende Oplysninger og som Følge af den hele enorme Udvikling i Japan er man tilbøjelig til at tro, at en Gesandt snarere vil forringe end forbedre Udsigterne til Fortjeneste for dansk Handel, Industri og Skibsfart i Japan. Skulde der vise sig Trang til en Gesandt i enkelte vigtige Tilfælde, vil der kunne raades Bod derpaa ved Udsendelsen af et ekstraordinært Gesandtskab. I Japan er det nærmest Østasiatisk Kompagni, der har Interesser, Store Nordiske har ikke megen Interesse der. Med Hensyn til Ansættelsen af en Gesandt i Kina var Kommissionen ikke særlig velvillig stemt i 1908. I denne Kommission sad Mænd som den tidligere Udenrigsminister, Lensbaron Reedtz-Thott, den nuværende Udenrigsminister, Departementssekretær i Udenrigsministeriet, Kammerherre Wedel, Grosserer Adolf, Formand for Grosserer-Societetet, Etatsraad H. N. Andersen fra Østasiatisk Kompagni, Generalkonsul Faber, Ingeniør Alexander Foss, Formanden for Fællesrepræsentationen for dansk Skibsfart Torm med mange flere, hvoriblandt den nuværende Indenrigsminister. Hvad siger nu denne